

Postmuseum under 2018

av Lotte Edsbrand och Malin Valentin

Året präglades av utställningsproduktioner och planering av en ny basutställning, framtagning av museets första poddcast, fortsatt digitalisering av kartor, flytt av affischarkiv, utveckling av digitala kanaler och en e-handelsfunktion i museishopen. Arbetet med att få en färdig restvärdesräddningsplan slutfördes också under året.

En utställning med konstverk på temat brev / post / paket / kommunikation invigdes den 29 november.

I början på året påbörjades ett långvarigt planeringsprojekt kring renovering av fastigheten för att på sikt installera en ny ventilation, måla fasaden så att den stämmer med originalkulören och installera en ny hiss. Under året har det också tillsammans med fastighetsägaren gjorts en utredning kring grundförstärkning av fastigheten. I slutet på året flyttade restaurang Treskillingen ut.

Utställningarna, kommunikationsaktiviteterna och det pedagogiska arbetet bygger alla på vårt varumärkeslöfte: att vi ska vara ett museum som på ett lekfullt, lärorikt

och aktuellt sätt berättar PostNords svenska historia.

År 2018 har varit ett bra år för Postmuseum. Intäkterna ökade med 18 procent mot föregående år. Museiprodukterna i shopen ökade med 11 procent och entréintäkterna ökade med 9 procent. Uthyrningen av mötesrum till interna grupper ökade med 19 procent. Intäkterna för externa grupper ökade med 56 procent. Antalet museibesökare ökade med 11 procent.

Postmuseum tillhör Koncernfunktion Kommunikation som 1 januari 2018 utökades med kvalité och miljö och bytte namn till Corporate Affairs.

Medarbetare

Organisationen på Postmuseum består av två enheter som båda rymmer även timarvoderade medarbetare. Museichefer är Lotte Edsbrand och Malin Valentin.

Publik & Samlingar

Lotte Edsbrand, enhetschef, Hedvig Bruzæus, utställning och pedagogik, Julia Gunnarsdottir, utställning och pedagogik, Viveka Nybom, utställning och pedagogik, Hanna Nydahl, arkiv och föremål och Kajsa Lemon, litteratur och filateli. Under fem veckor på hösten har enheten också tagit en praktikant från Uppsala universitets ABM-utbildning Emmelie Bruhn. Timanställda pedagoger har under året varit Ebba Bryngelsson, Felicia Esbjörnsson, Terhi Kilpelainen, Isabel Kyed, Karin Nybom, Erik Solfeldt och Anna Tohver.

Kommunikation & Vårdskap

Malin Valentin, enhetschef och kommunikation, Christina Jägerbäck, mötes- och eventansvarig, Susanne Ljungberg, reception och säkerhet, Leif Karlsson, teknik och vaktmästeri och Anders Fredén, museishopen. På våren gjorde Altijana Gacarin från Estetiska programmet en åttaveckorspraktik hos oss. Från 1 juni tillsvidareanställdes Lotta Gillving, Therese Hollstenson, Amanda Köhlmark och Nike Spengler på deltid som museivårdar. Timanställda värdar har under året varit Olga Günther, Marcus Johansson, Malin Rydman, Altijana Gacarin, Carin-Linnéa Sjöö och Ellen Tidemann.

Publik & Samlingar

Utställningar

Postal Art invigdes den 29 november.

Ett av de sydda verken i utställningen *Postal Art*, "Svenska konungars berömliga bedrifter" av konstnär Ingela Greau. Foto: Ulf Michal.

Museet har under året samarbetat med Gerlesborgsskolan och Skapande Broderi Stockholm som skapat konst på museets teman. I utställningen visas även ett treårigt mailart-projekt, *Simultaneous Souvenirs*, av konstnärerna Linn Lindström och Kristine Lund. Sammanlagt deltog 71 konstnärer. Form och produktion Fischer Reklamateljé AB och Vivi Nybom. Arbetsgrupp Vivie Nybom, Hedvig Bruzæus och Julia Gunnarsdottir. Julia gjorde katalogen till utställningen. Utställning-

Konstprojektet "Simultaneous Souvenirs" av Linn Lindström och Kristina Lund. Foto: Ulf Michal.

arna *Uniform(t)* och *Transit* stod kvar under året. *Uniform(t)* revs i augusti och *Transit* gick vidare till finska Postmuseum i januari 2019 och därefter till Torneå.

Först ut i Trekantssontern utanför biblioteket var *Censurerat*, med censurbehandlade brev ur våra samlingar från tiden för Andra världskriget. Sedan följde *Frimärksinspirationer* där föreningen Skapande Broderi, Stockholm visade ett 80-tal broderier inspirerade av museets frimärksamlingar. Broderierna visades även i *Skattkammaren*. Form och produktion Vivi Nybom. Sist ut i montern var *Jenny Nyström – mer än bara tomtar*, som gjordes av vår universitetspraktikant Emelie Bruhn. Utställningen innehöll ett urval av museets Nyströmkort.

Podcast

I år har museet producerat sin första podcast. Från breven i utställningen *Brev till mig själv 1994-2014*, valdes 13 brev skrivna av tonåringar. Breven har lästs in, kommenterats och ligger bland annat på museets webb och Sound Cloud. Under året har även en fortsättning producerats som börjar sändas nästa år.

Ny basutställning

Året har också inneburit planering av en ny basutställning där enheten haft workshops, samarbetsprojekt med Kairos Future, intervjuat besökare och haft diskussioner med

olika referensgrupper som FUISM, skolklasser, samlingspersoner från olika museer och museets Referensråd.

Museets samlingar

Biblioteket. Har under året gått över till katalogiseringsgränssnittet Libris XL, som bygger på ett nytt format, ny vokabulär och på öppna länkade data. Biblioteket har haft öppet tisdagar 12-16, och onsdagar 12-16, september - april onsdagar 12 - 19.

Filateli. Fortsatt fokus har legat på bättre förvaring och säkerhet. Materialet i samlingarna vårdas, registreras och skannas löpande.

Frågor till samlingsenheten. Frågor som rör museets expert- och ansvarsområden har uppgått till cirka 500 st. Här ingår även bildbeställningar.

Digitalt Museum. Andelen digitalt sökbara samlingsposter uppgår till cirka 75 procent av samlingsbeståndet. Parallellt med nyregistrering pågår alltid kvalitetsarbete på de redan registrerade objekten.

K-samsök (RAÄ), Creative Commons-licenser och Europeana.

Sedan hösten 2017 finns ett urval av Postmuseums samlingar på Europeana Collections. Vi utökar vår närvaro på Europeana i takt med upphovsrättsmärkning av våra bilder i databasen.

Vård av samlingarna

Arkivvårdsprojektet. Material från 1600-talet och framåt har vårdats och fortsätter under 2019. *Nydigitalisering av kartor 2018-2019.* Med fortsatt ekonomiskt stöd av Postmusei Vänner planerar vi att skicka iväg delar av vår kartsamling för att bli inskannade. Urval och offertarbete har skett under 2018. Projektet planeras fortgå under 2019.

Flytt av ritningar och affischer. Under 2018 inventerades, packades och transporterades ritningar och affischer från Postmuseum till ett av våra klimatstyrda magasin i Tumba. I samband med det köpte vi även in nya hyllsystem och ritningskåp.

Digitaliseringsprojektet av äldre kartor har pågått under hela 2018.

Inköp av dataloggers. Nya loggssystem till arkiv och negativarkiv är installerade för att kunna mäta temperatur och luftfuktighet kontinuerligt.

Program och pedagogik

Skolprogram. Programmen var fortsatt kostnadsfria under 2018 och erbjuds skolor i Storstockholm. *Extern pedagogisk evenemang*. Lärarkvällen Skola + museum = SANT anordnades 30 januari på Sjöhistoriska Museet. 320 deltagande lärare/pedagoger och 50 museer och kulturinstitutioner i Stockholm deltog.

Lilla Posten. Barnverksamheten har haft extra öppet för besökare under sportlov, påsklov, sommarlov, höstlov och jullov 2018. I september 2018 anordnade barnspåret *Spökjakten*. Där får besökarna kluriga frågor

Den första september var det premiär för "Spökjakten", kluriga väskor som besökarna får låna för att lösa mysterier i huset. Foto: Kina Larsson.

och med en väska med ledtrådar besöka museets tre basutställningar. Under våren har museets värdar fått en utbildning och gjort en uppguidning. Sedan juni 2018 erbjuder museet en introduktion som värdarna håller lördagar och söndagar klockan 13.

Referensgrupper. Inför arbetet med en ny basutställning har en träff i samarbete med föreningen FUISM anordnats på temat pedagogik och basutställningar. Det kom deltagare från Upplandsmuseet, Köpings museum, Sörmlands museum, Dansmuseet, Stockholms stadsarkiv, Spårvägmuseet och Tumba bruksmuseum. Under 2018 anordnades på museet vid två tillfällen en kurs för museipedagoger i att skriva på Wikipedia. Kursen arrangerades i samarbete med Wikimedia Sverige och FUISM.

Programkvällar. På Alla hjärtans dag anordnade museet en programkväll i form av ett singelmingel för att skapa intresse kring utställningen Uniform(t). Deltagarna som uppmanades att komma iförda uniform minglade med varandra och fick sedan en visning av utställningen. Den 20 februari deltog pedagogerna på museet i en gemensam lärarkväll för museerna i Gamla stan förlagd till Storkyrkan. De inbjudna lärarna fick information om skolprogrammen på de olika museerna. Den 9 mars genomfördes sedan en programkväll kallad "Kristina, museerna och museerna". Representanter för Gamla stans sju museer berättade hur de på olika sätt formats av Stormaktstiden eller förvaltar Kristinas arv. Postmuseum berättade om postverkets grundande och drottning Kristina som brevskrivare. Detta med anledning av Storkyrkans utställning Vivat Regina. Under hösten arrangerade museet en föreläsningsserie med anledning av utställningen Transit. Serien bestod av tre föredrag den 10, 17 och 24 oktober. Det första föredraget hade titeln Transit – bonusmaterial, det andra handlade om Mia Green som fotograf under förra sekelskiftet och det avslutande om smuggel- och skumraskaffärer i Haparanda stad under första världskriget.

Kommunikation & Värdskap

Webbplatsen. Under hösten har ett arbete pågått med att ta fram en webbshop med ett urval av museishopens sortiment, dock

ej frimärken, och den kommer att lanseras i januari 2019.

Sociala medier. Postmuseum finns på Instagram med 850 och Facebook med 4.400 följare. Värt att särskilt lyfta är serien med ”Ganska tråkiga vykort” som publicerades hela sommaren och blev en enorm framgång. Till jul rönt en kalender med Jenny Nyströms julkort mycket uppmärksamhet, gillande och delning.

Annonsering. Vi har kontinuerligt annonserat i museiuppslaget i Metro, DN och Svenska Dagbladet. Vi har också köpt affischplatser på stan hos Kulturtavlor i december för *Postal Art*.

Trycksaker. *Museikartor* har uppdaterats och finns på svenska och engelska för att hjälpa besökare att hitta på museet. Foldrar med våra *skolprogram* för låg- och mellanstadiet och för högstadie- och gymnasieklaser har uppdaterats. *Nytt från Postmuseum* ges ut tre gånger per år och distribueras per post till 3.300 läsare. Vi delar också ut den på museet.

Värdskap. Vi har arbetat med att utveckla introduktioner som värdarna håller i på helgerna.

Museishopen. Sortimentet fortsätter att utvecklas och vi har höjt kvalitén på produkt-

Webbshopen har ett urval av museishopens sortiment, dock ej frimärken.

utbudet. Vi har också knutit nya leverantörs-kontakter – alla med varor med fokus på det skrivna meddelandet. Konceptet kring museets första webbshop togs fram under hösten och lanseras i januari 2019.

Mötesrum. Mötesgrupperna från PostNord fortsätter att öka. PostNord använder oss för såväl interna möten, utbildningar som för sina kundevent. Externa företag ökade också. Under året har vi fortsatt uppgraderingen av tekniken i alla mötesrum.

Övrigt

Imageundersökningen – Stockholmar-nas favoritmuseum. Undersöknings-företaget Evimetrix presenterade årets resultat av Stockholmar-nas favoritmuseum på ett event med prisutdelning på Postmuseum 22 februari. För Postmuseum låg KNI (kund-nöjdhetsindex) på 71. Kännedomen om Postmuseum ökade till 82 procent. Enligt Evimetrix är Postmuseum okänt men omtyckt. Detta gör att fokus i första hand ska riktas mot att öka kännedomen. Nöjdheten hos besökarna får dock inte sjunka, så bibehållet fokus på det blir rekommendationen.

Fastigheten och säkerhet. Under året på-börjades ett planeringsprojekt tillsammans med fastighetsägaren Real Estate, länsstyrelsen, byggnadsantikvarie- och ventilations-konsulter angående renovering av fastighe-ten. Det berör installation av ny ventilation, målning av fasad med originalkulör och installation av en ny hiss. Under året har det också tillsammans med fastighetsägaren gjorts en utredning kring grundförstärkning av fastighe-ten. *Restvärdesräddnings- och brandsäker-hetsarbetet* har fortsatt under året och färdig-ställdes under hösten.

Omvärldsbevakning och samarbeten. *Konferenser och nätverk.* Museernas Vårmöte, Museichefskollegium där museicheferna Lotte Edsbrand och Malin Valentin delar på ordförandeskapet, Nätverket museer i Gamla stan, KulturIt, Biblioteksforum,

Samlingsforum, FUISM, Mabbas, Forum för utställare, SIMBA, SMI, Möten & Event på museer, VerkSam samt kontakt med post- och företagsmuseer. *Referensrådet* har fortsatt diskussionerna för inspiration och idéer. Rådet består av personer från besöksnäringen, företagsmuseer och andra museer, en omvärldsanalytiker samt representanter från PostNord.